

Lär dig snabbt

Allt du behöver veta för att

Vinna på

Outsiders

En konkret handbok från Storavinster.se

Johan Lindvall

Lär dig snabbt

Innehållsförteckning	Sidan
Visst går det att vinna på travspel	3
"Lär dig snabbt"	4
Hur du inte ska spela	5
Spela i rätt lopp	7-10
<i>Lågklassiga stolopp</i>	8
<i>Lopp där hästarna högst har tjänat 150 000</i>	8
<i>Kallblodslopp med strecksvaga favoriter som har norska deltagare</i>	8
<i>Utländska varmblood</i>	9
<i>P21-lopp</i>	9
<i>Stayerlopp med flera tillägg</i>	9
<i>Strecksvag favorit och andrahandare med dåligt läge</i>	10
Vad du behöver veta om hästarna och hur du hittar det	11-17
<i>Räkna ut insats vid spel på mer än en häst</i>	11
<i>Undvik att spela ston när de möter hingstar och vallacker</i>	13
<i>Undvik 3-åringar som möter äldre hästar</i>	13
<i>Undvik att spela tilläggshästar...</i>	13
<i>Leta vinnaren bland toppspåren i voltstart</i>	14
<i>Spela inte hästar som galopperar i +35% av starterna</i>	14
<i>Övrigt om startspår</i>	14
<i>Spela hästar från bra lägen på banor med open stretch</i>	14
<i>Leta vinnaren bland toppspåren i autostart</i>	14
<i>Det skräller oftare på 1640 och 2140</i>	15
<i>I Stayerlopp med flera tillägg ska du leta vinnaren...</i>	15
<i>Leta efter outsiders som lättas i balansen</i>	15
<i>Så hittar du hästar med stigande form</i>	16
<i>Speediga hästar med framspår</i>	16
<i>Jämföra insatsen på olika banor och lopp</i>	16
<i>Pengar/start</i>	17
<i>Vinstprocent</i>	17
En lathund för det praktiska arbetet	18
Kuskens betydelse	19
Odds, segerchans och vikten av disciplin	20
Odds och segerchans- tabell-	21
Länkar	22

Om författaren och copyright

"Allt du behöver veta för att vinna på outsiders" är skriven av Johan Lindvall. Han driver webbplatsen www.storavinster.se och är statistikexpert i tv-programmet V64-Direkt.

Du får fritt publicera boken på hemsidor, forum eller sprida den via e-post. Det du inte får göra är att ändra bokens innehåll.

Lär dig snabbt

1. Visst går det att vinna på travspel

De flesta som spelar på trav förlorar i längden. Det är inte särskilt många som vill erkänna att de faktiskt "torskar". Medvetenheten om att förlusterna äter upp vinsterna (och mer därtill) är låg eller helt obefintlig. Vi har ju en tendens att bara komma ihåg positiva saker.

De flesta har t.ex. en romantisk bild av "lumpen" några år efter uttryckning, men hade du frågat dem om vad de tyckte under pågående tjänstgöring, så skulle synen på saken ha varit en annan.

Det många spelare inte riktigt har insett är att spel på sport handlar om att vara bättre än andra. Det gäller att välja rätt vinnare, oftare, eller till högre odds än andra spelare gör. När det gäller streckspel så måste man ha "rätt insats" och smart konstruktion på systemet.

"Spelar du som majoriteten gör så förlorar du i längden"

Det går att vinna på travspel utan att tur har något att göra med saken. Den här bokens syfte är att lära dig när du ska spela, vilken information du bör titta på, vilka hästar som är intressanta och hur du gör en rimlig bedömning av hästars vinstchans kontra det odds som erbjuds.

Det finns andra böcker om spel och trav. Vad är då speciellt med **"Allt du behöver veta för att vinna på outsiders"**

Svaret är att det här är en handbok. Jag kommer att visa dig **HUR** du ska göra för att bli en vinnare i längden, men inte alltid krångla till det genom att i minsta detalj förklara **VARFÖR** du ska göra det.

Följer du mina råd så har du mycket fina förutsättningar för att bli en vinnare i längden. Du kommer att bli fascinerad över hur enkelt du kan hitta den information som behövs för att hitta bra outsiderspel.

All information finns i fackpress och på internetsidor som är gratis. Nåja, nästan allt är gratis. Det går inte att komma undan vissa kostnader, men frågan du måste ställa dig när du tycker att något kostar är:

"Hur dyrt blir det att fortsätta förlora?"

Lär dig snabbt

Du lär komma fram till att det är dyrare och oändligt mycket tråkigare att fortsätta förlora än att faktiskt betala för att få tillgång till det du behöver och få goda förutsättningar att bli en vinnare.

Allt det som står i den här boken är det som jag själv gör och har gjort för att faktiskt gå med vinst i längden. Som du säkert redan vet, så spelar jag sällan favoriter på vinnarspel och det finns det goda grunder för. Boken avslöjar varför favoriter, generellt sett, är dåliga spel och motiverar klart och tydligt varför högre odds ger dig betydligt större möjligheter att vinna i längden.

”Det mesta som behövs för att du ska hitta fina vinnarspel är helt gratis”

Vinnande spelare har vissa karaktärsdrag. Viktigast av allt är disciplin. Genom att noga läsa igenom boken och följa de råd som ges, utan att tumma för mycket på dem, så blir du disciplinerad.

Lita på att jag har rätt när jag talar om disciplin. Den som har en odisciplinerad personlighet brukar bli skeptisk och inta försvarsposition när jag pratar om det. Det är fullständigt fel. Är du odisciplinerad så **måste** du åtminstone lära dig att spela disciplinerat. Annars är risken stor för att du begår misstag som gör att du garanterat förlorar pengar.

Jag har försökt använda ett enkelt språk och inte krångla till saker och ting i onödan. Från början var tanken att skriva **EN** bok om alla typer av spel, men jag tror att det är bättre med kortare ”manualer”, eftersom många inte gillar att läsa långa böcker. Det är dessutom jobbigare att läsa på skärmen än i en ”hederlig” pappersbok.

Skulle det vara så att du upplever att något är svårt att förstå, så kan du höra av dig till mig

johan@storavinster.se

Lär dig snabbt

2 Hur du inte ska spela

Vinnarspel är något som de flesta travspelare stöter på första gången de befinner sig på en bana. Det är en mycket spännande spelform där du översköljs med information från värmingsexperten program, facktidningar och stall.

Jag hävdar att en majoritet av alla vinnarspelare faktiskt har ganska liten kunskap om hästarna. Det är få som kan räkna ut ungefärlig segerchans och du håller säkert med om att nästan ingen har koll på statistik kring olika lopptyper.

Det är inte heller särskilt många som verkligen kan se värmingsvinnare. Det krävs ett enastående bra bildminne av hästens tidigare värmingar för att kunna göra det.

Så vad gör "Svenssonspelaren" som inte har "full koll"?

Han följer andras åsikter och lyssnar alltså intensivt på värmingsexperten och har lusläst programmets tips (eller facktidningens). Han tittar ofta på hur fort hästen sprungit (rekordet) och hur programraden (de fem senaste starterna) ser ut. Sedan spelar han. Gärna i varje lopp.

Lirar man inte i loppet så är det väl ingen vits med att gå på trav, eller?

En överväldigande majoritet av spelarnas pengar följer alltså andras åsikter. Hos ATG är det särskilt förödande då totalisatorspel gör att stora insatser på en häst sänker oddset omedelbart. När många spelare resonerar på samma sätt så påverkas alltså oddset. Eftersom nästan alla förlorar i längden på vinnarspel så kan du inte följa spelarkollektivets åsikt. Du måste ha mod att gå emot dem. Jag skriver mod, för det är vad det handlar om.

Följande ska du inte göra om du vill vinna i längden om du spelar hos ATG:

- 1) Följa värmingsexpertens "vinnare"
- 2) Spela på hästar med många ettor i raden
- 3) Spela på hästar som flera tidningar och/eller banprogrammet rankat etta
- 4) Spela på hästar som har en mycket bättre rekordtid än de andra
- 5) Spela på en häst "bara" för att den vann förra starten

Lär dig snabbt

Nu kanske du tänker **”men vinnaren finns oftast inom någon/några av de kategorierna”**. Det är helt sant. Problemet är bara att oddset blir för lågt när de vinner. Trots att hästar med flera ettor i raden ofta segrar, så gör de det inte tillräckligt ofta för att oddset ska vara värt att spela.

Tänk om du och en kompis spelade tärning och att han erbjöd dig följande odds på olika utfall

1:a	4.25	2:a	5.10	3:a	5.80
4:a	2.90	5:a	5.20	6:a	5.90

Det låga oddset för att slå en fyra motiverar han med många fyror slogs i Yatzy-partiet du vann tidigare. Det kan vara något fel på tärningen och det motiverar favoritoddset.

Skulle du spela till oddset 2.90? Dum fråga, självklart inte. Skulle du spela överhuvudtaget? Förmodligen inte. Din kompis är ofin nog att bara erbjuda underodds. I längden kommer du bara att slå ”sex” (eller någon annan siffra) var sjätte gång. Du kan omöjligen vinna i längden med de odds som finns att köpa.

På samma sätt inbillar sig spelarkollektivet att vissa hästar har mycket stor vinstchans bara för att de vann i starten innan, vilket för det mesta är alldeles fel.

Lär dig snabbt

3 Spela i rätt lopp

Den här guiden visar hur du ska göra för att hitta **outsiders**. Anledningen till att du bör leta hästar med ganska höga eller höga odds är enkel. Spelarna överskattar favoriter och oddset på dem är nästan alltid för lågt för att vara spelbart. Det gör att andra hästar ibland kan få ett omotiverat högt odds.

Bookmakern och spelarkollektivet har bra koll på de mest betrodda hästarna. Det är mycket psykologi i det. De bästa hästarna sätts i fokus. De nämns många gånger mer än de andra, i facktidningar, i tv, i banprogram, i intervjuer och av värmingsexperten. Ju mer spelarna hör, desto "säkrare" blir de på att någon av dem kommer att vinna, vilket gör att de spelar rejält.

Ett exempel är V75-lopp. Den mest spelade hästen vinner i genomsnitt 33% av loppet, men genomsnittsooddset är långt ifrån tre gånger insatsen. En majoritet av spelarna letar den **troligaste vinnaren**, inte den mest spelvärda hästen. Läs det igen, så att du verkligen förstår det "En majoritet av spelarna letar den mest troliga vinnaren, inte den mest spelvärda hästen. Varför?

"Därför att spelare gillar att vinna ofta och kunna skryta om sin skicklighet"

Det finns inga **klara** vinnare, allt är en fråga om hur stor sannolikheten är för att en häst segrar. Spelare som översköljs av "bra information" om vissa hästar spelar dem utan att överhuvudtaget reflektera över oddset. På näst sista sidan finns en tabell som översätter odds till segerchans.

"1.60...det är 60% ränta på pengarna på två minuter. Det är väl inte dåligt. Han är ju "klar"

Jag älskar också när vissa hästar "skriks ut" av många experter. Det innebär nämligen att andra hästar får odds som i vissa fall är för höga. Det är bara när du letar spikar på streckspel som du eventuellt ska söka "klara" hästar, annars ska du sky dem som pesten.

Riktigt bra är det när öppna lopp får en häst som är ett "stallskrik". Oddset kan bli hur lågt som helst. Spelarna lirar rejält och du är mer än nöjd, eftersom du tittar på de andra hästarna...

När du spelar outsiders så ska du alltid börja med att välja vilka lopp som kan vara intressanta att spela i. Mitt råd är att du sällar bort alla andra lopptyper medan du lär dig hur du ska hitta rätt outsider att spela på. När dina resultat visar att du klarar av att gå med vinst så kan du öppna för spel i andra lopptyper också.

Lär dig snabbt

Följande lopptyper ska du alltid granska när du letar outsiders. De står inte i ordning efter hur bra kategorin är. Vilka hästar du ska leta efter finns i kommande kapitel.

A) Lågklassiga stolopp med och utan tillägg

Ston som inte tjänat så mycket pengar (under ett par hundratusen) är notoriskt ojämna. Spelarna överskattar mycket ofta de som vunnit i starten innan eller kanske två lopp i rad. Ett annat misstag är att spela ston med dåliga lägen allt för hårt. Ston av låg klass har sällan kapacitet att gå runt ett fält i tredje spår. Mycket ofta vinner den som har fått bästa resan, t.ex. från spets eller invändig löpning i jämnt tempo.

Spelar du streckspel så kan favoriten vara ett spikobjekt. Hon vinner något oftare än i de flesta andra "klasser", men då hon förlorar kan i princip vad som helst hända. Har favoriten spetsläge och har visat att hon ofta vinner därifrån så är hon ett bra spikbud.

B) Lopp där hästarna högst har tjänat 150 000

"Experterna" i media har förtvivlat svårt att jämföra hästarna med varandra, eftersom de aldrig har mötts tidigare. De är också mycket rutinerade och i ett normalt lopp galopperar 1/3 av hästarna. Inte nog med att de förstör sin egen vinstchans, de tar ofta också med sig andra i fallet. Lopptypen är mycket vanlig. Vanligtvis finns ett par hästar som är mycket bättre än de övriga. Står flera av dem med riktigt bra utgångslägen så ska man undvika att spela.

Är favoriten stark på strecken (<70%) så är det läge att granska den extra. Det kan ju vara så att den är fullständigt överlägsen. Var du kontrollerar det återkommer jag till i ett senare kapitel. Bör favoriten vara överlägsen så undviker du givetvis spel.

C) Kallblodslopp med strecksvaga favoriter (>60%) som har norska deltagare

Spelarna underskattar mycket ofta norska kallblod. Dels beror det på att experterna inte känner till hästarna (och ibland kuskarna) särskilt väl. De kan ha gått "dåliga tider" jämfört med de svenska hästarna på någon liten landsortsbana i Norge och sedan är spelare patriotiska. Vi tror på våra egna hästar och kuskar. Gör inte det misstaget.

Norska kallblod är mycket ofta underskattade. Kanske inte i den allra högsta klassen, men annars är det så. Hästens rekord ska du inte bry dig om. Vissa norska banor kan vara upp till fem sekunder långsammare än svenska. Norska kuskar är inte sämre än svenska och är hästen egentligen överlägsen motståndarna spelar kusken inte så stor roll. Hästarna gynnas ofta också av att körspö får användas i Sverige. Det gör att de tar i lite extra. Norska kallblod är oerhört ofta både streckvärda och spelvärda. Läs noga vad kusk och tränare tror om chansen, istället för att titta på streckprocent och lyssna till experterna i media.

Det finns massor med pengar att hämta på spel på norska kallblod!

Lär dig snabbt

D) Utländska varmblod i lågklassiga och högklassiga lopp

Precis som med de norska kallbloden så underskattar spelarna ofta tyska, franska, norska, danska och finska varmblod.

Förutom i Frankrike så är prissummorna i loppen lägre än i Sverige. Det innebär att hästar med stor rutin och hårdhet kan möta orutinerade svenska hästar då de tjänat lite pengar/ start i hemlandet. I Finland kan en seger vara värd någon tusenlapp och en häst med tio segrar kan alltså ha tjänat 20-30 000. Småbanorna i våra nordiska grannländer är oftast rejält mycket långsammare än svenska banor, vilket gör att gästerna har "dåliga rekord". Spelarna tittar, som tidigare nämnts, alldeles för mycket på det. Det misstaget ska inte du göra.

Franska elithästar har på senare år visat sig vara överlägsna vår elit. I våra största lopp har "okända" fransmän vunnit till skrällodds. Franska hästar som startar i svenska storlopp kan vara bra outsiderspel. Underskattningen beror till stor del på "patriotism" och är därmed helt ologisk. Hästens chans att vinna har ju inget att göra med att vi gillar våra inhemska travare. Som outsiderspelare utnyttjar du givetvis detta.

E) P21-lopp

En häst som inte har sprungit in några eller mycket lite pengar i de sista fem starterna får svårt att komma med i "vanliga" lopp. Anmäls fler hästar än vad loppet är öppet för så avgör de fem senaste starternas resultat vem som får delta.

P21-lopp är uppsamlingslopp där hästar med lite startpoäng får vara med. Oftast är det riktigt klasslösa tillställningar där minsta positiv information om en eller ett par hästar kraftigt påverkar oddset. Den här typen av lopp är ofta rena "travlotteriet" och givna lopp för outsiderspel. Exakt vilka hästar du bör leta efter återkommer jag till. De här loppet ligger utanför streckspel som V64/V65/V5 och V75.

F) Stayerlopp med flera tillägg

Statistiken visar att lopp över 3140m med flera tillägg nästan alltid vinnas av hästarna på start eller hästar med flest tillägg. Spelarna lägger däremot sina insatser ganska jämnt fördelade mellan volterna, vilket innebär att överodds ofta uppstår på en eller flera hästar som står på start eller vanligare på hästar med flest tillägg. Position är mindre avgörande för ett lopps utgång ju längre hästarna springer. Hästar som startar med flera tillägg över stayerdistans är ofta särskilt bra på just lång distans.

Även de som verkar ha "svag" form hamnar ofta långt fram i resultatlistan för att de är så mycket bättre på distansen än övriga. Ibland finns överodds på hästar på start. Spelarna underskattar då hästar som kan få ledningen eller rygg ledaren. Det kan bli "krypcasino", vilket gynnar startvolten

Lär dig snabbt

G) Lopp där favoriten är strecksvag (>55%) samtidigt som andrahandsfavoriten har dåligt utgångsläge

De här förutsättningarna finns i väldigt många olika lopptyper. En tumregel är ändå att ju högre klass det är på hästarna, desto färre gånger skräller det.

Övriga lopptyper är mindre intressanta för dig som är outsiderspelare. Det innebär inte att det aldrig skräller, för det gör det, men det skräller vanligtvis för sällan eller så är "smällkaramellerna" svåra att hitta.

De sju kategorier av lopp som jag beskrivit hjälper dig också att vara en disciplinerad spelare. Många gånger stämmer få (eller inga) lopp under en travdag med kategorierna ovan. Då behöver du inte ens fundera på vilka hästar som du ska spela, utan avstår helt enkelt. Det kommer ju fler travdagar med mer passande förutsättningar för ditt sätt att spela.

"Du vinner alltså på att inte spela så ofta"

Du måste inse att en av de viktigaste sakerna för att vinna i längden är att inte spela så ofta. Det låter kanske konstigt, men är egentligen väldigt logiskt.

Du ska bara lira när förutsättningarna är rätt och undvika att slösa bort pengar på att spela för spelandets skull. När jag besöker en travbana så är det relativt vanligt att jag inte litar i ett enda lopp. För det mesta spelar jag i två-tre lopp där förutsättningarna för att hitta bra outsiders finns.

Spela alltså inte på allt. Många spelar DD, några tvillingar, en handfull vinnarspel, platsspel, V3, en raket och andra streckspel. **Gör du det så förlorar du i längden. Garanterat.** Du måste vara disciplinerad nog att bara satsa när allt stämmer.

Därför brukar jag säga att jag mycket sällan gör dåliga spel, trots att hästarna långt från alltid infriar förväntningarna. Jag spelar i rätt lopp, oftast på rätt häst och till rätt odds.

Att kusarna inte alltid vinner är en helt annan sak!

Tänk också på att behålla det långa perspektivet när du spelar outsiders. Det är sett över månader och år du ska vinna, inte varenda travdag.

Spel på outsiders innebär hög risk. Det kommer perioder när du förlorar +30 spel i rad. Då gäller det att du har stenkoll på hur du hanterar din spelkassa. Satsar du för tungt på varje häst eller börjar jaga förluster så kan det gå riktigt illa.

Lär dig snabbt

4. Vad du behöver veta om hästarna och hur du hittar det

När du prickat för intressanta lopp är det dags att titta närmare på hästarna i loppet. Det första många spelare gör är att läsa tränarintervjun (om det finns någon sådan). Det ska du inte göra. Läs intervjuer bland det sista du gör. Risk finns för att du väljer bort tänkbara spel genom att tränaren säger **"det ser tufft ut den här gången, trea, fyra så är jag nöjd"**.

Spelar du på outsiders så ser det **nästan alltid svårt ut på förhand**, ändå vinner de ganska ofta, särskilt i de sju kategorier som jag berättade om i förra kapitlet. Många tränare är heller inte särskilt bra på att bedöma motstånd.

"Varför skulle en person som tränar travhästar automatiskt vara expert på spel på djuren?"

På följande sidor har jag listat exakt vad du ska titta särskilt på. Du kommer att upptäcka att det ibland är flera hästar i ett lopp som många faktorer passar in på. Anteckna plus för hästarna i programmet eller facktidningen. Ju fler positiva omdömen du har gett ett outsiderbud, desto större är vinstchansen. I vissa fall kan det räcka med ett fåtal "plus". Det gäller särskilt om oddset är riktigt högt och loppet ser fullständigt vidöppet ut.

Ibland spelar jag två hästar och delar på insatsen mellan dem. Står en häst i 10 gånger pengarna och den andra i 20 gånger så placerar jag 2/3 av insatsen på tiooddsaren och 1/3 på 20-oddsaren. Vem som än vinner av dem får tillbaka samma summa. Vid förlust så har jag förlorat insatsen för ETT spel, inte två.

Det är enkelt att räkna ut hur mycket du ska satsa för att få tillbaka samma summa. Dividera det högre oddset med det lägre:

Ex. $30 \text{ (odds)} / 11 \text{ (odds)} = 2.72$

Du ska alltså ha 2.72 gånger större insats på hästen med det lägre oddset

Du spelar kanske 40:- på 30-oddsaren som vid vinst ger tillbaka 1200:-

Du spelar $2.72 * 40:- = 109:-$ på 11-oddsaren som vid vinst ger tillbaka 1199:-

Det behöver heller inte vara helt exakta insatser. Du kan nöja dig med att ha en ungefärlig summa. Det är viktigt att du delar på insatsen så att varje lopp du spelar i ses som **ett** spel.

Lär dig snabbt

För att enkelt kunna hitta bra outsiderspel så behöver du ha tillgång till startlistor. Det hittar du på ATG.se Det underlättar om du har tillgång till en facktidning, eftersom du får deras värdering att jämföra med, samt att de har en del intervjuer. Jag rekommenderar Travronden som jag själv använder.

Gratistjänsten Voltstart.se är mycket bra för vårt syfte. Det är också Travpunktens forum (www.travpunkten.com). Där kan man ofta läsa intressanta tankar från spelare med lokal anknytning till aktuell bana.

Det är också bra att ha tillgång till ATG LIVE. Bättre tjänst för värmingar finns inte. Det som du är intresserad av är hur dina skrällbud värmer samt givetvis övriga hästar i loppet. En "monstervärming" av en favorit med bra läge kan göra att du skrinlägger tankarna på att spela outsiders.

Vad du måste ha:

***Gratistjänsten Voltstart.se**

***Startlista så att du kan "ringa in" passande lopptyp**

Bra att ha:

* **Travronden** (kan användas som referens. Deras ranking följer hyggligt ofta strekfördelningen)

* **ATG LIVE** (värmingar, lopparkiv för tidigare starter + se loppet direkt)

* **Koll på Travpunktens forum** (gratis)

* **Travbibeln V75 och V64** (statistik, kan köpas via www.travsidan.se)

Vissa kriterier för att vara en bra skrällhäst är viktigare än andra. Jag har betygsatt varje kriterium från 1-5, där 1 innebär att faktorn inte spelar så stor roll, medan 5 betyder att den är mycket viktig

Lär dig snabbt

Undvik att spela ston när de möter hingstar och vallacker

Ston har ofta mött andra ston i tidigare lopp och kan ha smickrande formrad, men när de möter hingstar och vallacker så får stona det ofta tufft. Undantaget är riktiga toppston, men de lopp de springer i genererar få skrällar. I den typen av lopp, kan stona ibland t.o.m. bli underskattade. De loppet brukar jag ändå undvika att spela i och det bör du också göra.

Ston är generellt sett något mindre tuffa än hingstar och vallacker och överskattas alltså ofta, p.g.a. sin formrad. Ska du spela ston så måste många positiva faktorer finnas, annars är det bättre att leta vinnaren bland hingstar/vallacker. **Är hästen hingst/vallack anteckna ett plus**

Undvik 3-åringar som möter äldre hästar

Detta gäller särskilt i tuffare sammanhang, t.ex. lopp på Solvalla och V75. Treåringarna är sällan tillräckligt hårda och överskattas av spelarna. Det är faktiskt oerhört ovanligt att 3-åringar vinner på V75. När de vinner är det nästan alltid rena undantagshästar som blir favoriter och dem lirar inte vi outsiderspelare på. **Är hästen äldre än 3 år, anteckna ett plus**

Undvik att spela tilläggshästar när starthästarna får ha tjänat ca 600 000 och loppet går över kort- eller medeldistans

På tillägg står ofta "kända" hästar med många miljoner på kontot och spelarna överskattar deras förmåga att runda till seger. De få gånger det händer så är det alltid en undantagshäst som är stor favorit som gör det. Istället ska du leta vinnaren bland starthästarna och då främst hästar som har bra startspår 1,2,3,6,7. Det blir ofta skrällar i loppet och vinnaren finns mycket ofta bland toppspåren. **Står hästen med toppspår på startvolten, anteckna ett plus**

Leta vinnaren bland toppspåren i voltstart

Skrällhästar behöver få fina resor för att räcka till seger. Det får de ofta om de startar från bra startspår. Invändiga smygare är perfekt. Två spår garanterar det och det är spår 1 och 8. Spelarna vet att spår 1 är bra, men underskattar ibland hästen som startar därifrån ändå. Spår 8 kan vara riktigt bra i lopp som ser ojämna ut på förhand. Ofta får hästen andra eller tredje invändigt och i slutet av loppet får de lucka när fältet splittras upp. Du ska särskilt passa hästar som startar med spår 8 som är startsnabba, samtidigt som 1:an är snabb ut. **Spår 1 och 8, anteckna plus**

Spår 2 är underskattat i voltstart. Det visar statistik med all tänkbar tydlighet. I vissa lopptyper på V75 hade du kunnat spela "blint" på spår 2 i voltstart och gå med vinst i längden. För en travsäker häst är spår 2 bra. Kontrollera på Voltstart.se hur ofta hästen galopperat från spår 2,4 & 5. **Är hästen travsäker och har spår 2, anteckna ett plus**

Lär dig snabbt

Spela inte på hästar som galopperar i +35% av starterna

Du ska undvika att spela på hästar som är galopplystna. Spår 2, 4 och 5 är inte alls bra för dem. Du kan enkelt kolla det på gratissidan Voltstart.se. Välj dagens omgång, lopp och kontrollera hur ofta hästen galopperar. Genom att klicka på galopp så sorterar Voltstart efter vilka hästar som galopperar mest och sedan i fallande skala. **Galopperar hästen sällan, anteckna ett plus**

Övrigt om voltstart

Spår 3 i voltstart innebär ganska ofta tidig ledning som är en av de viktigaste faktorerna till att hitta skrällar. Jag vet att många "svär" när outsiderdraget tar ledningen och sedan släpper till någon mer betrodd. Gör inte det. Ofta behöver outsiders en riktigt bra resa för att vinna och bättre än rygg på ledaren finns inte.

Spår 6 och 7 är mycket bra om hästen är startsnabb. Du kan använda voltstart.se och manuellt kontrollera hur ofta den spetsat från spår 1,3,6 och 7 genom att klicka på hästens namn och sedan sortera på "startspår". Klicka på de starterna och läs vem som tog ledningen.

Bakspår är inte alls bra för att hitta skrällar om det inte rör sig om en häst som i grunden är riktigt kapabel och tidigare visat att de kan runda fält. Jag spelar sällan vinnare på bakspårshästar. Spårets betydelse underskattas mycket ofta av spelarna. Gör inte det misstaget.

Har hästen spår 1,3,6,7 och är startsnabb, anteckna ett plus

Spela hästar från bra lägen på banor med open stretch

Spelarna har inte lärt sig att värdera open stretch än. 10% av loppet vinnas via det extra innerspåret. Finns outsiders som du kan anta får fin invändig position samtidigt som du kan läsa dig till att de är speediga så är det ett klart tänkbart outsiderspel. Bakspåren 10-12 missgynnas av open stretch och överspelas ofta, trots relativt höga odds.

Bör hästen få vinnarhålet, tredje invändigt, anteckna ett plus

Leta vinnaren bland toppspåren i autostart

Spår 1 och 2 är allmänt sett som de bästa spåren, men det stämmer inte. Spår 4 och 5 visar bättre segerprocent. På vinnarspelet överskattas ofta spår 1 och 2 samt bakspårshästar. I korta lopp visar statistiken att spår 2-5 är klar bäst. Mer än hälften av loppet vinnas därifrån. Du kan också hitta intressanta spikar i loppet genom att studera toppspåren. **Spår 2-5 på 1640A= plus**

Spår 4 och 5 ska du alltid kolla riktigt noga när du letar outsiders. Det kan vara enormt spelvärda hästar som startar därifrån. Håll ett öga på spår 1-3 också, men skrällvinnaren kommer du oftast hitta med spår 4 och 5. Över längre distanser avtar den här effekten en aning, men strategin är mycket användbar på 1640A och till viss del även på 2140 A **Spår 4-5 är bäst= plus**

Lär dig snabbt

Det skräller oftare på 1640 och 2140 än över längre distanser

Ju längre distans, desto färre skrällar. Lång distans "sällar helt enkelt agnarna från vetet". De fyra mest spelade hästarna vinner oftare och det gör att det är svårare att hitta bra skrällspel. 2640 eller 3140 kan du alltså stryka som riktigt bra "skrälllopp" (undantaget stayerlopp med flera volter). Givetvis skräller det ändå ibland, men i längden så tjänar du pengar på att stå över spel.

Körs loppet över 1640= plus

I Stayerlopp med flera tillägg ska du leta skrällvinnaren på start eller med flest tillägg

Undantaget från den förra rubriken är riktiga **stayerlopp (3140 meter och längre) med flera tillägg**. Då underskattas ofta hästarna som står med flest tillägg. Det normala är att de vinner och gör de inte det så vinner någon från startvolten. Hästar som står i volterna mellan dem vinner sällan. Det här känner inte spelarkollektivet till, så därför skapas ofta värdeodds på vissa hästar på startvolten, men framför allt på hästarna med flest tillägg.

Det kan vara helt enorma värdeodds. Hästar med 20% vinstchans taxeras till 15 gånger pengarna och liknande. Den här typen av lopp ska du alltid granska mycket noga. Kolla toppspåren på start och hästarna längst bak. Där finns nästan alltid vinnaren och ganska ofta får du ett fint odds och "korsdrag i kuponghögen".

Står hästen med flest tillägg STORT plus, står hästen på start= plus

Leta efter outsiders som lättas i balansen

Hur många gånger har du inte stått och bara gapat över hästar som gör enorma och helt oväntade prestationer. Många gånger så är svaret på prestationen att en häst går barfota, medan den har gått med skor i tidigare starter

Det är ett klart plus om den häst du tittar extra på ska gå barfota. För vissa hästar spelar det mycket liten roll, men för andra kan det göra många meters förbättring. Klickar du på ett hästnamn på atg.se så kan du se hästens tidigare starter och hur de varit balanserade. Samma information hittar du via voltstart.se.

Titta på hur den har presterat när den sprungit barfota. Barfotainformation presenteras också på Atg.se. Den här faktorn betyder inte "allt" för vinstchansen, men står du och väljer mellan två olika hästar att spela på så kan det kanske avgöra ditt val. Hästar som skräller har ofta sprungit med skor i tidigare starter för att bli enormt förbättrade när de får springa barfota. Det är dock aningen lurigt eftersom vissa hästar inte alls presterar bättre, medan andra plötsligt är tjugo meter bättre än i starten innan. **Ska hästen lättas i balansen, anteckna ett plus**

Lär dig snabbt

Så hittar du hästar med stigande form

Hästar som står i högt odds har inte så ofta en tilltalande formrad. Det tillhör inte vanligheterna med flera ettor i raden. Hästar behöver inte vinna för att svara för topprestationer. Det går att läsa sig till formförbättringar, dels i ett vanligt program, men också om man har tillgång till tränarintervjuer. Hästar som blir 4:a-5:a i ett lopp kan ha gjort en oerhörd prestation om de spurta- de från kön i ett lopp som gick 1.20 första varvet.

Med hjälp av lopparkivet på Atg Live så kan du klocka de hästar som du är intresserad av!

Värmningar skvallrar ofta också om hästar med förbättrad form, även om det krävs ett tränat öga för att se det. Har du ATG LIVE så är särskilt Anders Ekberg en duktig värmningsexpert. Han gör inget annat än tittar på travlopp och har mångårig erfarenhet av det. Ett plus i värmningen för din "tänkta" outsider är självklart bra. **Är formen i stigande, anteckna ett plus**

Speediga hästar med framspår

En av de viktigaste faktorerna för en hästs segerchans är att den är speedig och står med bra startspår. Hästar som snabbt kan växla tempo är givna vinstbud i nästan alla typer av lopp om inte motståndet är alldeles för tufft.

Speediga hästar är ofta snabba från start. Genom att kontrollera hur ofta hästen tagit ledningen i autostart från spår 1-5 så får du en hygglig indikator på speedigheten. Det gör du via Voltstart.se. Klicka på hästen som du är intresserad av. På sidan som öppnas finns alla tidigare starter i Sverige. Klicka på fliken "spår". Därefter klickar du på tidigare lopp den gjort från bra spår i autostart. Du får resultatet och vem som hade ledningen efter 500 meter och 1000 meter. Har ditt skrällbud tagit ledningen en eller helst flera gånger så har den garanterat viss snabbhet. Har den tagit ledningen från spår 6-8 är den förmodligen mycket snabb.

Genom att läsa intervjuer så kan du också ofta utläsa speedighet. Omdömet "trög typ" när loppet går över 1640m är dåligt. "Speedig med rätt resa" är ett omdöme du gärna ser. **Har hästen framspår och är speedig, anteckna ett plus**

Jämföra insatser på olika banor och lopp

Spelarna tittar, som tidigare nämnts gärna efter "ettor i raden", men mycket viktigare än det är att titta på vilken bana och vilka lopp hästen har deltagit i. Tre raka vinster på Visby med 10 000:- i förstapris säger inte så mycket om hästen ska ut på V75. Det finns hästar som gjort en majoritet av loppet i tuff konkurrens på stora banor och inte har bra rad, men egentligen är mycket bättre än de som vunnit ofta.

Lär dig snabbt

När du letar outsiders så vill du att din häst vid ett eller flera tillfällen har visat sig duga i tuff konkurrens. Den informationen kan du också hitta via Voltstart.se. Du kan enkelt se hur hästen presterat på banan och vilken typ av lopp som den varit ute i. Hästar med hårdhet från lopp på stora banor med relativt sett höga förstapris är ofta intressanta

Har hästen vunnit lopp med hög prissumma= plus

Pengar/start

Hästar som har tjänat mycket pengar/start är ofta klassklättrare och nästan alltid bland de mest betrodda i loppet. Notera att jag skriver nästan. Ibland kan en dålig formrad innebära att de blir bortglömda. När du spelar outsiders så är det mycket intressant om din häst finns bland de 25% som tjänat mest per start i ett lopp. Det tyder så gott som alltid på bra kapacitet. Du hittar informationen på Voltstart.se eller Atg.se.

Jag måste höja ett varningens finger för att bara lägga vikt på den här kategorin. Ibland kan det vara så att hästen hängt med till ett andra- tredjepris i ett stort årgångslopp och inte gjort något alls efter det. Hästen får ett mycket högt genomsnitt på sina starter, men kan vara helt chanslös.

Det kan också vara så att hästen inte kan bära pengarna, d.v.s. har kommit snabbt upp i klass och möter tuffa, hårdare konkurrenter.

I vanliga V64/V65-lopp är dock detta mycket ofta en bra indikator för hur bra hästarna i ett lopp är. **Tillhör hästen de 25% som tjänat mest/start, anteckna ett plus**

Vinstprocent

Vissa hästar hänger mest med i loppet och saknar instinkten att vara först. De blir hellre ledda än leder själva. När du letar outsiders så vill du hitta hästar som har en vinstprocent på minst 10-15. Ju högre desto bättre, särskilt om den vunnit mot hygglig konkurrens på annat än rena småbanor. Du behöver inte veta allt om alla hästar för att se det. Var förstapriset i loppet högt så var motståndet sannolikt hyggligt eller bra

Ska du välja mellan två hästar så är det nästan alltid bättre att spela hästen med hög segerprocent jämfört med den som "aldrig" vunnit. Du hittar enkelt uppgifterna om varje häst på Voltstart.se

Ett varningens finger höjer jag för att hästar med starter i utlandet inte räknas in i statistiken. Det kan missgynna utländska hästar eller få dem att verka bättre än vad de är. Klicka på namnet på hästar som verkar ha gjort få starter enligt Voltstart.se. Då kan du se deras verkliga segerprocent. **Har hästen hög segerprocent (minst 10-15), anteckna ett plus**

Lär dig snabbt

6) En lathund för det praktiska arbetet

Det som mest begränsar antalet lopp du kan studera när du letar outsiders är tiden. För nybörjaren tar det tid att samla väsentlig information för att hitta ett bra spel.

En liten lathund som beskriver gången för hur du effektivt hittar outsiders finns nedan.

Jag beskriver hur jag gör. Sedan är det inte säkert att det är bästa sättet att gå tillväga eller fullt ut passar dig.

1) Jag **går igenom Travronden och ringar in intressanta lopp** (enligt kapitel 3). Jag sätter ett frågetecken för lopp som inte passar inom de kategorierna, men som Travronden anser vara svår-lösta på förhand.

2) **Samma dag som loppet körs så studerar jag de inringade loppet noga.** Jag börjar med att ringa in alla skrällbud i loppet, men plockar bort de som på förhand är chanslösa. Det är hästar som värderas till oddset 999 i Travronden. De få gånger de vinner så får du ta den smällen.

3) **Jag granskar favoriten**, kollar segerprocent, galopp procent och pengar/start på voltstart.se. Jag tittar på hur hästens möjligheter att få ledningen är. Jag tittar också på övriga riktigt betrod-da (över 10% på strecken) på liknande sätt. Har de flesta betrod-da riktigt bra lägen och verkar starka så avstår jag spel.

4) **Jag granskar outsiderbudet.** Jag börjar alltid med dem som har bra startspår. Sedan tittar jag på faktorerna i kapitel 4. Ju fler faktorer som stämmer på en häst desto bättre. När du ägnat dig åt att granska lopp på det här metodiska sättet ett tag så går det mycket fort att ringa in tänkbara skrällar.

5) **Jag läser intervjuer med tränare och kuskar.** Det är positivt om någon av mina inringade hästar har en optimistisk tränare. Omdömen som "chanslös", "ska köras passivt" och "inget för vinnarspelarna" är negativt. Vissa tränare är nästan alltid negativa, medan andra, ofta amatörtränare, överskattar chansen. Du lär dig läsa mellan raderna när du arbetat på det här viset ett tag.

Lär dig snabbt

6) Jag lyssnar på genomgången av omgången på ATG LIVE och kollar eventuella värmingar. Eftersom jag "måste" lägga ut spel på Storavinster.se 18.30 så har du viss fördel av att kunna vänta längre och se värmingar. Tänk bara på att oddset förmodligen sänks snabbt efter en "kanonvärming" på ditt drag. Jag tittar också på inläggen i Travpunktens forum. Ibland finns intressanta uppgifter från ägare till hästar och folk som känner tränare. Du behöver inte vara medlem för att läsa i forumet.

8) Jag väljer att spela eller att stå över spel

Kuskens betydelse

Jag har överhuvudtaget inte nämnt kuskarna med ett ord så här långt. De är givetvis inte helt oviktiga, men spelarna har en tendens att överskatta toppkuskarnas betydelse. Det innebär att de som kör i många lopp och ofta sitter bakom bra hästar överskattas av spelarna.

Visst vinner Björn Goop ofta och hans segerprocent (ca 20) är imponerande, men trots allt förlorar han 8 gånger av 10 och han kör enormt ofta hästar med god eller hygglig vinstchans. Det är mer regel än undantag att oddset på hästar som de riktiga toppkuskarna kör blir väl lågt.

Carl-Erik Lindblom och Peter Untersteiner m.fl. är inte så värst mycket sämre, men de sitter ofta bakom en sämre häst.

Till syvende och sist så är det hästen som gör jobbet. Kusken kan ses som en person som har till uppgift att minimera misstagen så att hästen får bra möjligheter att tjäna pengar.

Som outsiderspelare använder du detta för att granska andra hästar, när de hästar som toppkuskarna kör överskattas.

Det är ändå en given fördel om en häst som du ska spela på har flera plus (enligt kap.4), högt odds och en toppkusk. Problemet är bara att det inte inträffar så ofta. Ibland kan bra lärlingar och mindre kända körsvänner sitta upp bakom riktigt bra hästar och underskattas.

En outsiderspelare underskattar alltså inte kuskens vikt, men ser det hela på ett annat sätt än andra spelare. Mindre kända kuskar kan fungera som omotiverade oddshöjare, vilket självklart ska utnyttjas.

Lär dig snabbt

Odds, segerchans och vikten av disciplin

I ett tolvhästarslopp så har hästarna följande vinstchans om den skulle kunna vara exakt lika stor $100\% / 12 = 8.33\%$ Det finns naturligtvis inte några lopp där chansen är exakt lika för alla startande även om handicaplopp syftar till det.

I verkligheten så vinner de fyra mest betrodda mycket ofta, men inte i de lopptyper som du är intresserad av. Där skräller det mycket oftare. Över 20% av loppet vinnas av femterankade eller lägre. Spelarna är inte helt medvetna om det även om det är allmänt känt att stolopp genererar många skrällar.

Övriga lopptyper som outsiderspelare är intresserade av har inte spelarkollektivet samma kunskap om. Det innebär att loppet behandlas som vilka andra som helst, vilket gör att de mest spelade hästarna överstreckas och överspelas rejält.

När du börjar öva på att hitta outsiders själv så bör du starta med riktigt låg insats. Bokför alla dina spel och utvärdera resultatet en gång/månad. Det hjälper dig att vara disciplinerad.

”Tänk på att även om du spelar överodds på outsiders så vinner de sällan”

Ett odds på 30 gånger pengarna skvallrar om en segerchans på 3.33%. Även om spelarna har fel ibland, så är det sällan som de gräsligt fel ute (det inträffar!).

Det innebär att det är hög risk att spela outsiders. Du kommer att få långa förlustsviter trots att du spelar i rätt lopp och oftast rätt häst. Det ställer stora krav på att du inte satsar för tungt på dina spel. Spelar du ett genomsnittsodds på 15 gånger pengarna så är förlustsviter på 30 raka spel inte alls ovanliga.

Du har fin möjlighet att gå med stor vinst i längden om du är strikt disciplinerad på vad du spelar och att du är noggrann med att ha en bra hantering av spelkassan. Antingen ska du spela samma summa på varje häst eller använda Storavinsters insatsplan.

Insatsen per spel ska absolut inte vara högre än 0.5% av spelkassan. Jaga aldrig förluster genom att försöka spela igen pengar. Det kan vara mycket förödande och är ett tecken på begynnande spelmissbruk.

Hur lustigt det än låter så vänjer sig outsiderspelare att förlora. Vi ”torskar” ju nästan alltid, men när spelåret ska summeras så är det betydligt större chans att du har bra resultat, jämfört med någon som spelar på låga odds. Det gäller alltså att disciplinerat stå fast vid spelstrategin.

Lär dig snabbt

Odds och segerchans –tabell-

Förväntad segerchans	Odds
100%	1.00
90%	1.11
80%	1.25
70%	1.43
60%	1.67
50%	2.00
40%	2.50
30%	3.33
25%	4.00
20%	5.00
15%	6.67
10%	10.00
9%	11.00
8%	12.50
7%	14.30
6%	16.67
5%	20.00
4%	25.00
3%	33.00
2%	50.00
1%	100.00

Jämför erbjudet odds mot tabellen. Får du 20 gånger pengarna på ditt bud som många positiva faktorer som talar för, så måste vinstchansen överstiga 5% för att ditt spel ska vara lönsamt i längden. Ju fler faktorer som talar för spelet, desto större är sannolikheten för att ditt spel är rätt.

Du kan också titta på ATG:s strecklista och jämföra streckprocent mot oddset. Multiplicerar du oddset med streckprocenten så bör summan bli över 100. Ju högre desto bättre. Även om det är missvisande p.g.a. att streckspel gör att spelarna streckar flera hästar i varje lopp så är det en fingervisning om ditt spels värde.

Att lära sig värdera mer exakt segerchans är svårt och kräver en helt egen bok. Spelar du bara i lopptyperna som jag tipsat om samt på hästar som har många positiva faktorer som talar för dem (kap 4) samtidigt som oddset är högre än 8.00 så har du mycket goda möjligheter att sluta förlo-
ra på travet och istället kunna se din spelkassa växa.

Är du VIP-medlem hos Storavinster.se så får du våra outsidersförslag. Det kostar 149:-/månad. Då får du också tillgång till mycket annat. Läs mer på Storavinster.se

Lär dig snabbt

8 Länkar

<http://www.storavinster.se>

<http://www.travpunkten.com>

<http://www.atg.se>

<http://www.travsidan.se>

<http://www.voltstart.se>

Om författaren och copyright

"Allt du behöver veta för att vinna på outsiders" är skriven av Johan Lindvall. Han driver webbplatsen Storavinster.se och är statistikexpert i tv-programmet V64-Direkt

Du får fritt publicera hela boken på Internet. Skicka den gärna till andra travintresserade kompisar!